

پل چوبی

مکان: نقطه مرزی بین ایران و جمهوری نخجوان بر روی رود ارس در شهر جلفا

تاریخ احداث: سال ۱۳۲۰ هجری شمسی

مشخصات فیزیکی و تاریخی: این پل به طول دویست متر و توسط پایه‌های سنگی و بتنی در عمق رودخانه ارس احداث شده است. به دنبال فروپاشی شوروی سابق و افزایش تردد بر روی آن، در سال ۱۳۷۷ کف چوبی آن برداشته شده و با کف فلزی محکمی مرمت شده است. به علت مسدود شدن مسیر زمینی جمهوری نخجوان با جمهوری آذربایجان به دنبال مناقشه قره‌باغ، این پل و جاده کناری رود ارس در طرف ایران، تنها مسیرهای ارتباطی این دو جمهوری با یکدیگر به حساب می‌آیند.



پل آهنی

مکان: نقطه مرزی بین ایران و جمهوری نخجوان بر روی رود ارس در شهر جلفا

تاریخ احداث: سال ۱۳۹۱ هجری شمسی

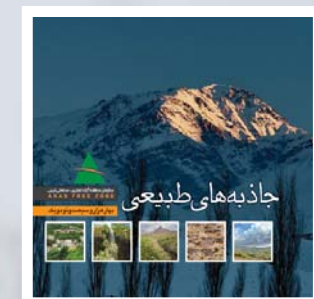
مشخصات فیزیکی و تاریخی: به دنبال احداث راه‌آهن جلفا به تبریز در سال ۱۲۹۰ هجری شمسی، این پل فلزی که مخصوص عبور راه‌آهن می‌باشد در عرض دو سال احداث و تکمیل گردید. عرض این پل شش متر و دارای یک دهانه به طول ۱۰۶/۶۷ متر است. فاصله میان دو پایه این دهانه ۱۰۹/۲۰ متر است. ارتفاع خیز طاق پل ۱۶/۲۰ متر بوده و وزن کلی پل ۵۹۱/۸۵۰ تن می‌باشد. طول پل در حدود ۱۱۰ متر و از نوع آویزان است. این پل به گونه‌ای طراحی و ساخته شده است که هرچقدر هم سطح آب رود ارس بالا بیاید باز هم ۲/۵ متر با سطح آن فاصله خواهد داشت.

در پای این پل در سمت ایرانی آن، مزار ۳ شهید قرار گرفته که در شهریورماه ۱۳۲۰ در مقابل متجاوزان روسی پایمردانه ایستادگی نموده و به شهادت رسیده‌اند. این ۳ شهید بزرگوار عبارتند از: شهید سیدمحمد رائی هاشمی، شهید عبدالله شهر باری و شهید ملک محمدی.



روابط عمومی
سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی ارس

از این مجموعه منتشر شده است:



روابط عمومی و امور بین‌الملل | سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۸۵۱۵
سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی ارس | تلفن: ۰۴۹۲ ۳۰۲۶۰۷۲

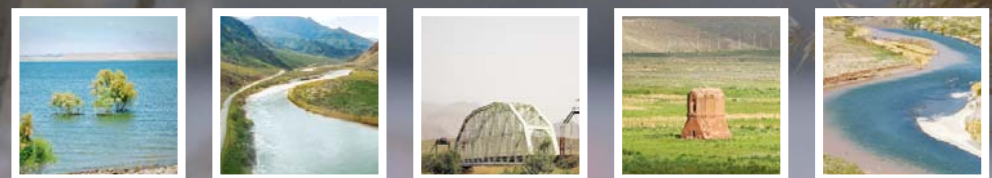
Firouzeh-co.com / 0411 329 36 25



سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی ارس
ARAS FREE ZONE

رود ارس

بهار هزار و سیصد و نود و یک



رود ارس

سرچشمه: کوه‌های مین گول یا بین گؤل (هزار برکه) در کشور ترکیه

مسیر جریان: رود ارس بعد از گذشتن از شهرهای کوهستانی ارزروم و قارص به مرز ترکیه و ارمنستان می‌رسد و بعد از پیوستن به آرپاجای، در خط مرزی ترکیه - نخجوان جاری می‌شود و از آن پس به حایل میان جمهوری آذربایجان و ایران، ارمنستان و ایران و سپس آذربایجان و ایران بدل می‌گردد. اندکی پایین‌تر از پارس آباد مغان، بعد از طی ۶۰۰ کیلومتر در مرزهای ارمنستان، ترکیه، ایران و آذربایجان، وارد خاک کشور آذربایجان می‌شود و در آنجا در کنار شهر تاریخی صابرآباد به رودخانه بزرگ کور یا کورا (کر) که از رشته کوه‌های قفقاز سرچشمه می‌گیرد پیوسته و پس از طی مسافتی کوتاه به دریای مازندران می‌ریزد.

طول و وسعت حوضه: طول رود ارس از سرچشمه تا مصب ۱۰۷۲ کیلومتر و وسعت حوضه آن در حدود ۱۰۲ هزار کیلومتر مربع است.

ویژگی‌های طبیعی: رود ارس مهم‌ترین و پرآب‌ترین رودخانه شمال غرب ایران و سومین رود پرآب ایران در منطقه جلفا تا اصلان‌دوز مغان است که در طول نوار مرزی مشترک ایران، جمهوری‌های آذربایجان و ارمنستان جریان دارد. این رود بجز در بخش سفلی خود در دشت‌های مغان، یک‌رود پرآب کوهستانی است و دارای جریانی تند و گاه توفنده است. در بعضی جاها سطح آن آرام بنظر می‌رسد و معمولا در قعر خود دارای حرکتی پرکشش و بعضا گردابی و غرق‌کننده است.

پل ضیاءالملک

مکان: حاشیه غربی جلفا در جاده منتهی به کلیسای سنت استپانوس

تاریخ احداث: دوره حاکمیت قوم اورارتو در هشت قرن قبل از میلاد مسیح

مشخصات فیزیکی: آنچه از این پل تاریخی امروزه بر جای مانده دو پایه در وسط و کنار رودخانه از جانب جمهوری نخجوان و یک پایه مفصل‌تر از سایر نقاط در طرف ایران است. در شمال شرقی پل، برجی مجلل در آنسوی ارس به چشم می‌خورد که احتمالا هشت ضلعی می‌باشد و سقف آن نیز گنبدی شکل است. تاج پل نقش معبر ورودی به دروازه و استحکامات قلعه را ایفا می‌نمود. برج‌های دوقلوی پل در طرف ایران ۲۰ متر ارتفاع دارد و قطر آن‌ها بالغ بر ۶/۵ متر می‌باشد و عمق برج‌ها تا ۱۰ متر هم می‌رسد. در قسمت فوقانی برج شرقی آثاری از مثبت کاری به وسیله کاشی آبی‌رنگ وجود دارد.

سد ارس

مکان: ۱۲ کیلومتری شهر نخجوان و ۴۰ کیلومتری غرب جلفا در محلی بنام «قیزیل قشلاق»

تاریخ احداث: سال ۱۳۴۲ شمسی

مشخصات فیزیکی و فنی: نوع این سد خاکی با هسته رسی است. طول آن در تاج ۹۴۵ متر، عرض آن در تاج ۸ متر و عرض آن در کف ۱۸۲ متر می‌باشد. طول دریاچه پشت آن ۵۲ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳ کیلومتر می‌باشد. این دریاچه در مواقع غیرطغیانی ۱۴۵ کیلومتر مربع و در مواقع طغیانی به ۱۵۲ کیلومتر مربع می‌رسد. حجم کل آب دریاچه ۱۳۵۰ میلیون مترمکعب می‌باشد. ظرفیت برق تولیدی در نیروگاه نصب شده در طرف ایرانی آن ۱۲×۲ مگاوات می‌باشد.

سد خداآفرین

مکان: در ۱۹۶ کیلومتری پایین‌دست سد ارس و مابین پل‌های تاریخی خداآفرین و روستای ساریچالو در محدوده شهرستان کلبر

تاریخ احداث: مطالعه سد خداآفرین در سال ۱۳۵۲ توسط دولت وقت شروع شد. اما با توجه به وقوع انقلاب در ایران و جنگ ایران و عراق، این پروژه در مراحل ابتدایی متوقف شد. در سال ۱۳۷۹ عملیات ساخت این سد دوباره آغاز و در پانزدهم آذر سال ۱۳۸۷ اتمام و آبگیری آن آغاز شد.

مشخصات فیزیکی و فنی: هدف از احداث این سد مخزنی، ذخیره‌سازی آب و کنترل سیلاب‌های رودخانه مرزی ارس به منظور آبیاری ۸۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی پایین‌دست استان آذربایجان شرقی و منطقه مغان واقع در استان اردبیل است. این سد علاوه بر جلوگیری از خروج سالانه یک میلیارد مترمکعب آب از ایران، توان تولید برق معادل ۵۵۰ گیگاوات ساعت را دارد. این سد از نوع خاکی با هسته رسی است. ارتفاع آن ۶۴ متر از پی، طول تاج ۴۰۰ متر است. سطح کل دریاچه ۷۴/۴ کیلومتر مربع است و حجم بدنه دریاچه ۳ میلیون مترمکعب می‌باشد. گنجایش کل مخزن این دریاچه یک میلیارد و ۶۱۲ میلیون مترمکعب است.

پل‌های خداآفرین

بر روی رودخانه ارس در منطقه خداآفرین، دو پل تاریخی به فاصله اندکی از هم بنا شده است.

مکان: ۱۳۰ کیلومتری شرق جلفا

پل بزرگ خداآفرین

تاریخ احداث: قرن ششم (در دوره سلجوقیان)

مشخصات فیزیکی: طول پل بزرگ ۱۶۰ متر است که ۱۲۰ متر از آن در سمت ایران است. از ۱۵ طاق جناقی و هلالی با ابعاد نامساوی و غیر مشابه تشکیل شده است. مصالح ساختمانی این پل، سنگ‌های قلوه و لاشه در قسمت پایه‌ها و آجر در ساختمان طاق‌ها است و ملاط آن آهک و گچ است.

پل کوچک خداآفرین

تاریخ احداث: قرون ۹ تا ۱۲ (در دوره صفوی)

مشخصات فیزیکی: این پل حدودا ۱۲۰ متر طول و دارای ۱۱ چشمه بوده است. معماری این پل بسیار جالب توجه است. تعبیه سنگ‌های تراش خورده بدون ملات و استفاده از بست‌های فلزی دم چلچله‌ای، یادآور معماری قبل از اسلام و دوره هخامنشی می‌باشد.